

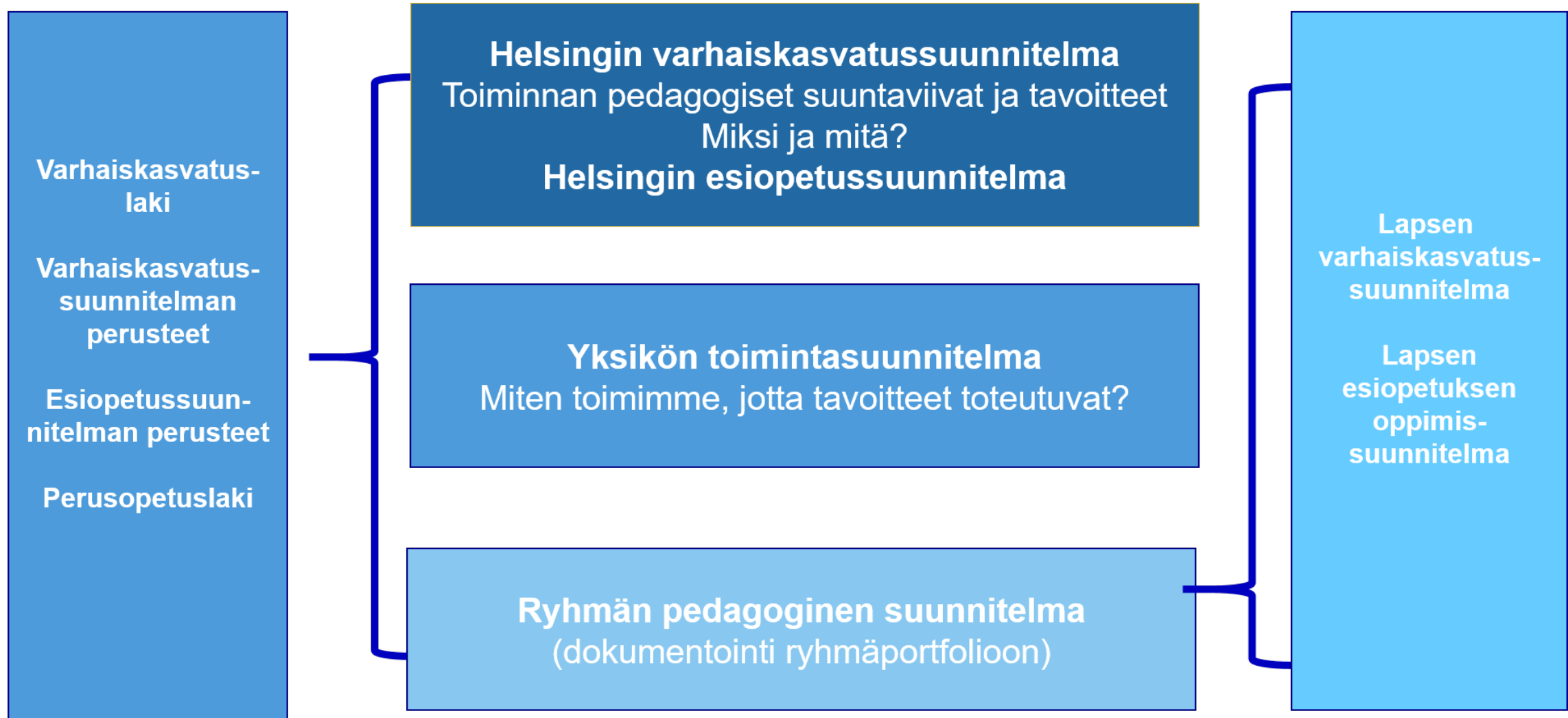
Toimintasuunnitelma 2020-2021

Varhaiskasvatusyksikkö Linnunlaulu

Hyväksytty: 27.11.2020 Ulla Lehtonen

Helsinki
Helsingfors

Helsingin varhaiskasvatusta ja esiopetusta määrittävät ja ohjaavat asiakirjat

Toimintasuunnitelma

Toiminnan arvioinnin tueksi

Esimerkki toimintasuunnitelman laadintaa ohjaavista kysymyksistä

Onko yhteinen arvoperusta kaikkien työntekijöiden tietoisuudessa ja sitoudutaanko siihen?

Mitä on tehty alueellisen yhteisöllisyyden edistämiseksi huoltajien ja muiden varhaiskasvatuksen toimintamuotojen kanssa?

Miten kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja ympäristötietoisuutta edistävää tarjontaa on hyödynnetty?

Miten on onnistuttu säilyttämään lasten yhdenvertaisuus ja mahdollisuus olla osallisena omana arvokkaana itsenään?

Ovatko toiminta- ja oppimisympäristöt erilaisuutta kunnioittavia ja tasa-arvoa edistäviä?

- Varhaiskasvatusyksiköt laativat vuosittain Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelmassa kuvataan toiminnan järjestämisen pedagogiset periaatteet.
- Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmasta, esiopetussuunnitelmasta ja strategiasta nousevat tavoitteet ohjaavat toimintaa ja suunnitelmaan kirjataan toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Arviointi on systemaattista ja jatkuvaa ja se perustuu niille tavoitteille, joita Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa toiminnalle asetetaan.

Ryhmän pedagoginen suunnitelma – ryhmän toiminnan suunnittelu

- Lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin (Lapsen vasu) kirjatut lasten vahvuuksista ja tarpeista nousevat pedagogiset tavoitteet ja toimenpiteet muodostavat pohjan ryhmän pedagogiselle suunnitelmalle ja toiminnan suunnittelulle.
- Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet huomioiden.
- Esiopetuksessa ryhmän suunnitelman pohjan muodostavat Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmat ja esiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet.

Yksikön toimintakulttuuri

- Käytämme koko talon tiloja ja pihoja monipuolisesti, porrastaen ja suunnitellusti.
- Hyödynnämme talosta löytyvää saunatilaa, kiipeilyseinää, liikuntasaleja ja ateljeeta
- Lasten toiveet ja kiinnostuksen kohteet ovat pohjana oppimisympäristön suunnittelussa.
- Kaikki päiväkodin ryhmät retkeilevät viikoittain
- Käytämme koko Helsinkiä oppimisympäristönä huomioiden ryhmän tavoitteet ja tarpeet
- Aikuinen varmistaa jokaiselle lapselle mahdollisuuden osallistua yhteiseen toimintaan
- Keskitytään lasten vahvuuksiin
- Harjoitellaan empatiakykyä sekä tunteiden tunnistamista ja ilmaisua
- Omalla esimerkillä ja mallintamalla opetamme lapsille hyviä tapoja ja lämmintä vuorovaikutusta
- Lapset avustavat arjen pienissä tehtävissä
- Lapsi huomioidaan sanoilla, eleillä ja kosketuksella.
- Kielikylvyn oppimisympäristössä näkyvät vahvasti ruotsinkieli ja toimintaa ohjaavat kuvat.
- Kaikissa ryhmissä käytetään kuvia tukemaan lasten kommunikaatiota, ymmärtämistä ja ymmärretyksi tulemistä sekä leikkiin pääsemistä
- lasten kanssa toimitaan pienryhmissä päivittäin ja pienryhmät suunnitellaan lasten yksilölliset tarpeet huomioiden, jotta kaikkien lasten on mahdollista päästä osalliseksi leikkiin.
- Henkilöstö varmistaa kaikkien lasten osallisuuden toteutumisen osallistumalla lasten leikkeihin päivittäin sekä sisällä että ulkona. Toisinaan aikuisen läsnäolo on esimerkiksi rauhoittavaa, kannattelevaa ja kannustavaa, toisinaan tarvitsee innostaa, rikastaa sanavarastoa tai erityisesti tukea yhtä leikkijää vertaisryhmässä.
- Lelut ovat lasten ulottuvilla ja järjestyksessä leikkimahdollisuuksien hahmottamisen helpottamiseksi.
- Kielikylvyssä huomioidaan ruotsinkielisen kalenterin mukaiset perinteet ja juhlat. Järjestämme sekä ryhmittäin että kaikkien ryhmien kesken yhteisiä tapahtumia ja toimintatuokioita, joissa painotetaan yhteisöllisyyttä, ruotsinkielistä kulttuuria ja ruotsin kielen oppimista.

Esiopetuksen toimintakulttuuri - kielikylpyesiopetusryhmät

- Ryhmissä toimitaan kielikylpypedagogiikan mukaisesti, jossa aikuiset kohtaavat lapset aina kielikylpykielellä. Kielen oppimisen tukena käytämme mm. paljon kuvia, kehonkieltä, lauluja, riimejä, satuja, sadutusta, pelejä ja ohjattuja leikkejä. Esikoulussa lapsia kannustetaan käyttämään kielikylpykieltä omien taitojensa mukaan kaikissa arjen tilanteissa, kuten myös ohjatussa toiminnassa.
- Kielikylpyesikoulussa pyrimme tekemään säännöllisesti yhteistyötä koulun 1.luokan kanssa. Toimintaamme kuuluu yhteisiä leikkejä esim. puistossa, liikuntaa ja laulu- ja juhlatilaisuuksia sekä tutustumalla koulupäivään keväällä (yhteinen oppitunti ja ruokailu).
- Kannustamme ja rohkaisemme lapsia monipuoliseen itseilmaisuun esimerkiksi siten, että autamme heitä esittämään toisilleen tarinoita nukketeatterin muodossa tai järjestämme aikaa ja tilaa lasten omille kädentaitoprojekteille.
- Esikoululaisten yhteisissä kokoontumishetkissä lapset pääsevät yhdessä pohtimaan toimintaamme ohjaavia periaatteita ja he saavat kertoa mielipiteitään laaja-alaisesti vaikuttaen näin oleellisesti toiminnan muotoutumiseen. Näin lapset harjoittelevat yhteisössä toimimista ja neuvottelutaitoja.
- Tavoitteena on luoda turvallinen ja luovuutta tukeva toiminta- ja oppimisympäristö, jossa lapsi voi leikkiä ja kokea iloa yhdessä toisten lasten kanssa oppien tärkeitä taitoja tulevaisuutta varten. Toimintamme esiopetusaikana klo 9.00-13.00 pohjautuu toiminnallisten menetelmien hyödyntämiseen sekä lapsilta itseltään nousevien aiheiden pohdintaan ja työstämiseen.
- Esikoulussa retkeillään säännöllisesti lähiympäristössä. Teemme retkiä niin luontoon kuin kulttuurikohteisiin, joita lapset ovat toivoneet.
- Kannustamme lapsia ruotsin kielen ilmaisuun eri tavoin, mm. järjestämällä juhlia, joilla yhteisöllisyyttä voidaan myös tukea.
- Esiopetustoiminnassa vahvistamme lasten sosiaalisia taitoja ja ryhmän me-henkeä; lisäksi rohkaisemme lapsia iloitsemaan onnistumisista ryhmässä ja kannustamaan muita ryhmässä.

Kannustamme hyviin kaveritaitoihin

- Linnunlaulussa käytetään vertaissovittelun toimintamallia ristiriitojen ja konfliktien ratkaisussa
  - Lapset selvittävät ristiriitatilanteen keskustellen, aikuisen tukemana
- Vahvuuksiin perustuvan pedagogiikan keinoin tuetaan lasten vertaissuhteita ja ehkäistään kiusaamista.
  - Lapset opettelevat tunnistamaan vahvuuksia itsessään ja toisissa

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatusyksiköissä käynnistetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinta 2020-2021.
- Suunnitelmien laadinta käynnistyy vuoden 2020 loppuun mennessä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen kartoituksella ja siihen osallistuu koko yhteisö.
- Kartoituksesta nostetaan alkuvuoden 2021 aikana esiin 2-4 toimenpidettä, joiden edistämiseksi laaditaan suunnitelma ja aikataulutus. Suunnitelma jaetaan huoltajille tiedoksi.

Toimintakauden tavoitteet

Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet:

1. Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella.

- **TAE 2020** Digitaalinen ryhmäportfolio käyttöönotetaan jokaisessa päiväkodin lapsiryhmässä ja leikkipuistoissa. Portfolio kootaan kaikissa yksiköissä yhtenäiselle verkkoalustalle/digitaaliseen oppimisympäristöön. (syksy 2020)
- **TAE 2021** Varhaiskasvatuksessa päiväkodin jokaisen lapsiryhmän suunniteltua pedagogista toimintaa arvioidaan yhteisellä arviointimallilla. Yhteinen arviointimalli käyttöönotetaan vuoden 2021 aikana.

2. Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

- **TAE 2021** Jokaisessa lapsiryhmässä toteutetaan ilmiöpohjaisen oppimisen kokonaisuus yhdessä kulttuuri- tai taidetoimijan kanssa. (kevät 2021)

Yksikön toimintakaudelle asettamat omat tavoitteet:

1. Tunnetaidot

- Jokaisessa lapsiryhmässä keskitytään tunnetaitojen vahvistamiseen.

2. Sensitiivisyys

- Jokaisessa lapsiryhmässä otetaan käyttöön yhteiset menetelmät, joilla turvataan lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä

Varhaiskasvatuksessa aloittaminen

- Vanhemmille järjestetään muutamia tutustumiskierroksia kauden aikana.
- Kun lapsi saa paikan Linnunlaulusta, tarjotaan perheelle viikon tutustumisjaksoa, on lapsi sitten pieni yksivuotias tai kielikylvyn aloittava nelivuotias.
- Ryhmän työntekijät sopivat yksityiskohdista yhdessä perheen kanssa. Yhdessä luomme turvallisen päivähoiton aloituksen: kaikki tutustuvat toisiinsa rauhassa ja vanhempien kanssa käydään aloituskeskustelu aloituksen yhteydessä.
- Kielikylvyssä ja esiopetuksessa järjestetään uusille perheille tutustumisiltapäivä alku kesästä.
- Lapsen siirtyessä toiseen ryhmään pitävät työntekijät siirtopalaverin
- Ryhmät ovat kahden tai kolmen kasvattajan ryhmiä. Ryhmässä on aina 1-2 opettajaa. Lapset jaetaan ryhmiin ja kerroksiin iän ja tarpeittensa mukaan. Usein lapset kasvaessaan siirtyvät pieninä porukoina ryhmästä tai kerroksesta toiseen tutun työntekijän kanssa. Päätalossa pienempien lasten tilat ovat alempana, isompien ylempänä, ja Arlan talossa ovat kielikylvyn 4-5-vuotiaat.

Viestintä ja yhteistyö

- Vanhempien toiveet ja ajatukset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa (vanhempainilta, leops- ja vasukeskustelut)
- Yhteinen toiminta ja juhlat ovat usein toiminnallisia ja koko yksikön tai kerroksen yhteisiä.
- Vanhemmat saavat päivittäin kuulla lapsen päivän kulusta, kohokohdista, oppimisesta ja leikeistä
- Ryhmät lähettävät vanhemmille viikkokirjeen
- Hyödynnämme Instagramia viestinnän välineenä: löydät meidät nimellä linnunlaulunpaivakoti
- Toimintavuoden aikana otetaan käyttöön pedagoginen portfolio, jonka avulla huoltajat voivat käydä lastensa kanssa läpi päiväkodin toimintaa
- Päiväkodissamme toimivat aktiiviset vanhempainryhmät
- Yhteistyökumppaneitamme ovat mm. koulut, lapsiperheiden sosiaalipalvelut, neuvola (Neuvola päiväkodissa –päivä, Hyve 4), S2-opettaja, KVEO, Helsingin yliopisto, puheterapeutit, toimintaterapeutit, kirjasto, lastensairaala.